

Naš napad pri Tolmini.

Tudi na severnem delu goriške fronte, pri Tolmini, smo dosegli uspeh. Dne 10. februarja smo pregnali severno od Tolmina iz prednjih jarkov Lahe in smo jim odvzeli 42 mož.

Bombe na Trst.

Laški zrakoplovi so dne 10. in 11. februarja metali bombe na Trst, Mudžijo pri Trstu, ladjedelnico Sv. Roka in na bolnišnico v Opčini. Poročila pravijo, da so bombe napravile le malo škode.

Na bojiščih.

Rusko bojišče.

Na ruskem bojišču se opaža živahnije gibanje. Mraz je precej ponehal. Ruske in naše patrulje in prednje čete so v stalnem stiku. Naši oddelki so zadnje dni dosegli v južni Bukovini, pri Stanislavu in na severu pri jezeru Dryswijaty nekatere uspehe. Do večjih bojov ni prišlo.

Rumunsko bojišče.

Na rumunskem bojišču so naši dne 12. februarja v moldavskem gorovju ob Valeputna-cesti vdrli v sovražno oporišče in vjeli 171 mož. Ob Seretu in ob Donavi artilerijski ogenj.

Francosko bojišče.

Vsled meglenega vremena in hudega mraza razen običajnih topovskih in zračnih bojov na celi črti nobenih važnejših vojnih dogodkov. Ne samo angleško in francosko časopisje, ampak tudi nemška poročila zatrjujejo, da se vrše na francoskem bojišču velikanske priprave, iz katerih se sklepa, da bo zašel četverosporazum z velikopotezno ofenzivo, kakor hitro se bodo vremenske razmere spremenile na boljše.

Macedonsko bojišče.

Vzhodno od Paralovega ob reki Črni sq dne 12. februarja napadli Bolgari močno utrjeno postojanko, katero so branile italijanske čete. Sovražna postojanka je bila z naskokom zavzeta. Vjetih je bilo krog 100, na bojišču je pa obležalo več sto Italijanov. Na ostalem delu fronte topovski ogenj.

Turško bojišče.

Ob reki Tigris v Mezopotamiji se vrši med Angleži in Turki večja bitka. Po občutnem angleškem porazu, o katerem smo zadnjič poročali, so Angleži dobili močnih ojačenj, baje celo 3 do 4 divizije. V bitki dne 9. januarja se je Angležem posrečilo na južni strani Tigrisa potisniti Turke za nekaj kilometrov nazaj. Bitka se nadaljuje. — Na Kavkazu se na zahodnem krilu (ob Črnem morju) vrše boji poizvedovalnih čet.

Razne politične vesti.

Kdo se ne spominja, s kako silo so zahtevale nemške stranke, naj se vendar spremeni državno-zbornski poslovnik tako, da bo v bodoče vsaka obstrukcija nemogoča. Sedaj pa so naenkrat utihnili s to zahtevo. Kaj se je zgodilo? Nemci so prej mislili, da se bo Galicija res takoj odcepila in da galisijci poslancev ne bo več v zbornico. Potem bi imele nemške stranke večino in rabile bi strog poslovnik, da bi lahko brzdale z njim nenemške stranke. Sedaj pa je gotovo, da se Galicija ne bo tako hitro izločena, da bodo torej v državnem zboru nenemške stranke v večini. Za to pa je utihnila zahteva, da se naj državnozbornski poslovnik poostri.

Z ministrskim predsednikom grofom Klam-Martincem nemško časopisje ni več zadovoljno, ker se vedno ne izpolni znanih nemških zahtev. „Grazer Tagblatt“ je že prinesel članek, naj Klam-Martinc odstopi, ker si ne upa preurediti Avstrije v nemškoradikalnem smislu. Klam-Martinc pač ve, da je Avstrija domovina za celo vrsto narodnosti.

V ogrskem državnem zboru je utemeljeval poslanec Kelemen svojo interpelacijo zaradi gospodarstva v armadi ter med drugim rekel, da je o priliki nekega izleta v Budimpeške gore naštel do 30 avtomobilov, ki so bili last raznih vojnih dobaviteljev, osrednjih zavodov in gospodov vojnih industrijcev; v avtomobilih so se peljale na izprehod do zob z briljanti nakitene dame in elegantni gospodje, dočim vozijo bolnike in ranjence s fronte in za fronto na bornih kmetijskih vozovih, drugih vozil za te reveže sploh ni na razpolago. Tu pa delajo Nemci že drugače: rekvirirajo vse motorne vozove, ki jih le morejo dobiti, a potem jih tudi za nič drugega ne uporabljajo, kakor za prevoz ranjencev. Nekaj silno žalostnega so vpoklici jetičnih. Ko bolezen nastopi z vso silo, pošljejo bolnike enostavno nazaj za fronto: naj tam v imenu božjem razširjajo okuženje! Za fronto je zapravljanje in razmetavanje denarja in

drugega na dnevnem redu. Mož na fronti mnogokrat nima niti najpotrebnejšega; za fronto pa plavajo v razkošju.

Kaj pa z mirom? Sedaj so glasovi o miru zopet popolnoma utihnili. Ves svet gleda sedaj na spor med Ameriko in Nemčijo in na to, kako se različne nevtralne države v tem sporu razvrščajo. Le o sv. Očetu se sliši, da ima sedaj zopet novo upanje za mirovno posredovanje, ker je Španska, okoli katere se bodo sedaj zbirali nevtraleci, miru bolj naklonjena nego je bila Amerika.

Tedenske novice.

Milosrčna cesarica. Na Dunaju so ustanovile katoliške gospe društvo „Družabno skrbstvo za brezdelne gospe in dekleta.“ Društvo ne skrbi samo za podporo v živilih, obleki, kurivu, ampak pred vsem, da jim oskrbi delo in zaslužek. V letu 1916 je dobilo v društvu, ki je delo sprejemalo ali posredovalo, okoli 2000 brezdelnih žensk dela in zaslužka. Zadnje nedeljo je društvo razdelilo 27.000 komadov različne obleke na dunajske bolnišnice in siromašne družine. K tej razdelitvi je prišla tudi cesarica Cita, kar je pri navzočih izzvalo nepopisno navdušenje. Kardinal Piffel je dal v krasnem govoru izraza splošnemu veselju in hvaležnosti, da imamo zopet na najvišjem mestu mogočno zaščitnico države, ki z velikim srcem, širokim pogledom in silno podvzetnostjo skrbi za siromašno ljudstvo.

† Župnik Martin Osenjak. V četrtek, dne 8. februarja, je v bolnišnici usmiljenih bratov v Gradu umrl vlč. g. Martin Osenjak, župnik pri Sv. Petru pri Radgoni. Rajni je bil odlikovan z zlatim zasluznim križcem s krono; bil je član okrajnega šolskega sveta v Gornji Radgoni, član načelstva gornjeradgonske posojilnice ter pospeševatelj raznih dobrodelnih in narodnih društev. Rojen je bil dne 13. novembra 1852 na Hajdinu, v duhovnika je bil posvečen dne 24. avgusta 1878 ter je končanoval v Hočah, pri Sv. Ani na Krembergu, v Ljutomeru in pri Sv. Petru pri Radgoni. Leta 1892 je postal župnik na Vurbergu, leta 1901 pa je dobil župnijo Sv. Petra pri Radgoni. Slovesno mrtvaško opravilo se je vršilo dne 10. februarja pri usmiljenih bratih v Gradu. V ponedeljek, dne 12. februarja, ob 10. uri dopoldne, se je vršil pogreb na graško osrednje pokopališče, kjer je rajni položen k večnemu počitku. Blagemu pokojniku, zglednemu duhovniku in požrtvovalnemu rodoljubu svetila večna luč!

Duhovniške vesti. Č. g. Janko Slavič, ki je bil radi boleznii na dopustu, je zopet nastavljen in sicer pri Sv. Marjeti niže Ptuja. — Č. g. Alojzij Leben, kaplan pri Sv. Marjeti niže Ptuja, je prestavljen k Sv. Urbanu pri Ptuj. — Č. g. Ivan Ogradi pri Sv. Urbanu pri Ptuj, je stopil v začasni pokoj.

Duhovniške vesti iz somboteljske škofije. Č. g. Vincenci Kos, kaplan v Črensovcih, je prestavljen na Grad, č. g. Jožef Hauko, kaplan v Gradu, pa v Črensovc.

Nemška prenapetost. Nemški vojni kurat Allmer piše v „Grazer Volksblattu“ med drugim: „Gre se za našo narodno svobodo, za katero se v tej vojski pred vsem bojujemo, za svobodo: da smemo nemški misliti in čutiti, nemški govoriti in nemški delovati.“ To je vendar že odveč! Avstrija in avstrijski vojak, torej tudi nemškoavstrijski vojni kurat, se bojujejo samo za eno svobodo, da smemo avstrijski misliti, avstrijski čutiti, avstrijski govoriti in delovati. Allmerjeva svoboda že itak obstoja in ni v nobeni nevarnosti. Sedaj se gre za Avstrijo, njo je treba braniti pred sovražniki.

Nov slovenski inženir. Inženirski izpit je napravil dne 1. februarja na češki tehniki v Pragi g. Anton Ozvald, štajerski rojak iz Središča, zdaj enoletni prostovoljec v Zaleu.

C. kr. gimnazija v Mariboru. Ker v mestu ni dobiti petroleja in je zato dijaštvu učenje zelo oteženo, je ravnateljstvo ukrenilo, da trajajo semestrane počitnice do vštete 16. t. m. V soboto, dne 17. t. m., se začne redni pouk. Kuriva ima gimnazija dovolj.

Obmejni Slovenci za naše Posavčane. Prihodnjo nedeljo, dne 18. februarja, popoldne po večernicah, priredi Bralno društvo pri Sv. Ilju v Slov. gor. v tamošnjem Slov. Domu večjo prireditev, koje čisti dobiček se bo poslal ubogim, po potresu poškodovanim družinam v Posavju. — Zgledu naših šentiljskih Slovencev in Slovenk bi naj sledila tudi ostala naša društva. Našim po potresu poškodovanim rojakom na pomoč!

Slovensko berilo za vojake na fronti. Iz bojišča se nam piše: Kako lepi so bili nekdanji zimski večeri v domači hiši, ko je vzel sin ali hči knjigo Družbe sv. Mohorja ali pa časnik v roko in bral družni novice, ko je zbrana za gorko pečjo luščila fižol ali koruzo. Pozno v noč je marsikdaj bralec zagenil list ali delal podobico med liste, da drugi dan zopet nadaljuje branje. Res, lepi so bili ti večeri! A zdaj jih ni več, vsaj za nas ne. Tretjo zimo stoje že naši vojaki na raznih bojiščih, skoraj popolnoma zakopani v visokem snegu ter čuvajo domovino. Dolgi so zimski večeri, dolgi pred vsem, ker pogrešamo svoje domače. Da si na vsaj nekoliko okrajšamo to mrzlo dobo zime, postavili smo si malo za strelskim jarkom svoje „vojaške domove“, kjer se zbiramo, pomenjuje-

mo, pišemo pisma itd. Lepo je tu, človek pozabi, v tem domu težavnost svojega poklica, a vedno čutimo še, da nam nekaj manjka in to so dobre knjige in časniki. Nad vse smo se torej razveselili, ko smo čitali v zadnji „Straži“ in „Slov. Gospodarju“ poziv vlč. g. dr. Mat. Slaviča, s katerim prosim za slovensko berivo, oziroma za prispevke, da se to berivo nakupi. Dovoljujem si torej tudi jaz obrniti se na ves Slovenski Stajer s prošnjo, da se namera g. prof. Slaviča izdatno podpira. Zakaj bi morali ravno mi biti zadnji? Ko sem pred nekaj dnevi prosil za knjige svojim vojakom, sem dobil sicer tri zaboje nemških knjig, a prav nobene slovenske, ker jih Osrednja posredovalnica za vojaško berilo na Dunaju nima in torej moji prošnji ni mogla ustreči. Dragi rojaki! Imenu naših vrlih vojakov Vas torej prosim, darujte knjige, ki ste jih že prebrali, oziroma denarne prispevke, za naše liste in podpirajte požrtvovalno in hvaležno akcijo g. dr. Slaviča. Vojak je pripravljen dati za Vas svoje zdravje, da, svoje življenje, ali n. torej sveta dolžnost slehernega, da mu vsaj nekoliko lajša težavni posel na fronti. Pred vsem si dovoljujem priporočiti podjetje za slovensko berivo vlč. gg. duhovnim sobratom v domovini in jih opozoriti na to zadevni poziv v „Cerkvenem zbirniku za Lavanjsko škofijo“ 1917, št. I, odstavek 9, stran 20 in nasl. — Vsem pa, ki so pripravljeno položiti majhen dar na ta novi oltar domovinske in narodne ljubezni v imenu svojih vojakov iskreni: Bog plačaj! Alojzij Roman, c. kr. vojni kurat 26. domobranskega pešpolka.

Slovenci v Gradu. Na Marijin praznik — na Svečnico — smo Slovenci in slovenski begunci slovesno v Gradu v cerkvi usmiljenih bratov obhajali obletnico slovenske službe božje. Kakor vselej, je bil veliki oltar tokrat zopet prav lepo okinčan. Polno električnih luči in sveč je žarelo ne le na oltarju, a temveč tudi po cerkvi v večjo proslavo. Velika cerkev usmiljenih bratov se je do zadnjega kotička napolnila vernega in pobožnega slovenskega ljudstva. Pridigoval je znani govornik vlč. g. dr. Nastran iz kongregacije sv. Vincencija Pavlanskega. V srce segajoči besedi je slikal spretni govornik milosti, katere smo posebno v pretekli dobi prejeli slovenski begunci po mogočni priprošnji nebeške Kraljice, Marije Device od dobrega nebeškega Očeta. Do solz je ganilo vse poslušalce pismo, koje je prejel pridigar od hvaležnega vojaka-bojevnika iz južnega bojišča, kateri sedaj biva visoko v zasneženih Alpah. Vojak se zaveda milosti božje, koje je prejel po poslušanju besede božje v materinskem jeziku, katerega mu je globoko segla v že popolnoma mlačno srce po 12 letih njegovega bivanja v Gradu in katero si je dobro ohranil v svojem srcu ter se sedaj ves presunjen hvaležno ravna po njej. Kakor omenjeno, je živel že 12 let v Gradu, toda ni imel prilike slišati besede božje v svojem domačem jeziku. Tujinsčine ni prav razumel in tako je začel polagoma opuščati službo božjo. Brigal se ni več za pridige, mlačnost se ga je lotila, dokler ni slednjič popolnoma zanemarjal svojih versko-krščanskih dolžnosti. „Vendar zasvitalo se mi je“, tako piše. „Po svojih tovariših sem zvedel, da se opravlja v cerkvi usmiljenih bratov slovenska služba božja. Nekaj notranjega me je mikalo, nekaj pa me je vlekla tudi radovednost, v Gradu slišati slovensko pridigo in slovenske pete litanije. Stopil sem torej v cerkev. Slovenska beseda, milo ubrano domače petje me je predramilo kakor iz spanja. Spoznal sem, da nisem bil več na pravi poti. Zopet sem se čutil kakor doma v očetovi hiši, zdelo se mi je, da poslušam ljubko govorjenje svojih ljubljenih staršev, svojih dragih bratov in sestic. Začel sem moliti, pridružil sem se domačemu petju ter sklenil, od zdaj redno zahajati v cerkev. Svojo obljubo in sklep sem natanko spoštoval, dokler nisem bil poslan na južno bojno polje.“ Slično je pisala tudi neka mladenka, ki služi tukaj v Gradu, svojim staršem. „Ker nisem razumela v tujinsčini pridige, sem jo začela tudi opuščati. Namesto v cerkev, šla sem druga pota. Sedaj pa sem zopet vsa srečna, odkar slišim besedo božjo v milem materinem jeziku in v cerkev k usmiljenim bratom mi je najljubša pot“, tako je vesela poročala v drugem pismu svojim domačim. Res, beseda božja v domačem jeziku seže globoko v srce! In kdo bi ne molil goreče, ko sliši moliti duhovnika slovensko. Povzdignile so pa slovesnost obletnice tudi pete litanije Matere božje s cesarsko pesmijo. Priprilje v prihodnje še druge slovenske ovčice, ki morja se dozda za nje ne vedo, k tem službam božjim. — Prihodnja slovenska služba božja bo tretjo predpostno nedeljo, to je dne 18. svečana, ob navadni uri. Zberimo se tako množestveno kot dosedaj!

Cesar obdaroval slovensko mater. V župniji Ribnica na Pohorju ima Elizabeta Plevnik devet sinov-vojakov. Dva sta vjela, eden pa ranjen. Mati je dobila cesarski dar 500 K in lepo podobo Matere božje, kar jej je izročil v Ribnici okrajni glavar iz Slovenjgradca.

Slovenec izvoljen za župana v Ameriki. Pri mestnih volitvah v Ely Minn. v Ameriki je bil izvoljen za župana tega mesta Slovenec George L. Brozih. Dobil je 429 glasov, njegov tekmelec Wefnzierl pa 185. Brozih je uradnik prve državne banke v Ely.

Organizator sarajevskega umora obsojen. Župan v Lješnici na Srbskem, Rade Banjac, kateri je bil med organizatorji sarajevskega umora, je bil dne 10. februarja v Sarajevu obsojen radi veleizdaje na 12 let težke ječe.